

ulnej i organizacji oddziału. Dowódcą został ppor. „Ostoja”, a jego zastępcą i dowódcą 1 drużyny pchor. „Grot”. Szefem plutonu mianowano plut. Piotra Sidora „Cierpkiego”. Dowództwo nad 2 drużyną objął pchor. Józef Usarzewski „Tadeusz Mały”, a 3 kpr. pchor. Stanisław Kowalski „Wszektor”. Podoficerem broni z kpr. pchor. Jerzy Szczepanek „Grot”. Funkcję szefa drużyny medyczno-sanitarnej objął Jerzy Zieliński „Łukasz”, kapelanem został ks. Wiktor Potrzebski „Corda”. W służbie pomocniczej kobiet była Irena Siwicka „Hawrań”⁷⁵, a łączniczką plutonu Zofia Sternicka „Gratka”. Ogółem pluton „Szare Szeregi” liczył w tym czasie 36 osób⁷⁶. Do listopada 1941 roku pluton nie był związany z żadną organizacją konspiracyjną. W maju 1942 roku nawiązano kontakt z kpt. Stanisławem Steczkim „Zagończykiem”, co zaowocowało włączeniem oddziału do POZ i batalionu „Wisłoka” jako jego 2 kompanii⁷⁷. Zaprzysiężenie odbyło się w grudniu 1941 roku. Dowódcą plutonu, ppor. „Ostoja”, w towarzystwie kpr. Potrzebskiego „Cordy” przyjął przysięgę od pozostałych oddziału, a dowódcy plutonu od pozosta-

⁷⁵ Komendantką WSK w IV Rejonie była Irena Żychiewicz z d. „Hawrań”. W 1940 roku nawiązała kontakt z organizowanym przez „Ostoję” oddziałem, potem kompanią „Szare Szeregi”. Objęła dowództwo nad kilkunastoosobową grupą dziewcząt, które zostały przeszkolone przez żołnierzy kompanii w zakresie walk i podstaw medycyny. W 1942 roku „Hawrań” mianowano komendantką WSK w batalionie „Kiliński”. W marcu 1944 roku przeszła do 1 kompanii WSK w IV Rejonie. A. Rudziński, L. Gajda, *op.cit.*, s. 202 i n.

⁷⁶ *Ibidem*, s. 47.

⁷⁷ Pietras, *op.cit.*, s. 116 i n.

łych żołnierzy. Do tego czasu jego liczebność wzrosła do 104 osób. W połowie 1943 roku wydzielono z kompanii II pluton i utworzono z niego 3 kompanię „Szare Szeregi Junior”⁷⁸.

W godzinie „W” kompania liczyła ok. 165 osób w dwóch plutonach o numeracji 165 i 167, a pod koniec sierpnia uformowano już III pluton (szkieletowy)⁷⁹. 17 VIII 1944 roku 40 żołnierzy z kompanii „Szare Szeregi” weszło w skład Kompanii Szturmowej, jako II pluton, pod dowództwem kpr. pchor. Stanisława Troszoka „Rębały”. 15 IX 1944, po ciężkich walkach, kilkunastuosobowa 2 kompania, razem z 3, 6, częścią 5 i Plutonem Wartowniczo-Odwodowym, utworzyła kompanię zbiorczą „Kiliński”. Po 20 IX, gdy w ramach Warszawskiego Korpusu Armii Krajowej odtworzono batalion „Kiliński”, przywrócono 2 kompanię. Do końca Powstania Warszawskiego żołnierze z kompanii „Szare Szeregi” nie brali już udziału w walkach. 3 X 1944 roku weszli w skład Batalionu Osłonowego⁸⁰.

Skład kompanii: dca ppor. Franciszek Szafranek „Frasza” (od 4 VIII 1944 roku ppor. Stanisław Brzosko „Socha”, następnie ppor. Bolesław Biega „Pałak”), zca ppor. Bolesław Biega „Pałak” (od 5 VIII 1944 roku ppor. Roman Troszok „Trocki”), dca I plutonu (165) st. wachm. Teofil Jarmuszczyk „Abel” (od 5 VIII 1944 roku kolejno ppor. Roman Troszok „Trocki”, ppor. Andrzej Prüffer „Winicjusz”), dca II plutonu (167) ppor. Stanisław Brzosko „Socha” (od 4 VIII 1944 roku ppor. Sta-

⁷⁸ E. Mortko, 2 Kompania „Szare Szeregi”, [w:] Kiliński Arkusz Wspomnień i Działań, nr 5, Warszawa 2000, s. 3–7.

⁷⁹ *Ibidem*, s. 4.

⁸⁰ *Ibidem*, s. 5.